

Kompetencje społeczne w nowej podstawie programowej

dr Paweł F. Nowak

Nacjonalne Centrum Studiów Humanistycznych i Społecznych
ul. Łódzka 103, 01-644 Warszawa

Kompetencje społeczne

“kompetencje twarde” odnoszą się do umiejętności zawodowych

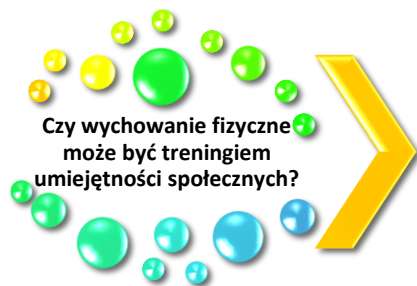
“kompetencje miękkie” mają związek z psychiką i umiejętnościami społecznymi.

Miękkie kompetencje to przede wszystkim:

- umiejętności osobiste – sprawne zarządzanie sobą i swoją pracą, zdolność do motywowania samego siebie, zorganizowanie zajęć;

- umiejętności interpersonalne – obejmują komunikowanie się z ludźmi, przekonywanie ich do swoich racji, motywowanie, inspirowanie, zarządzanie zespołami.

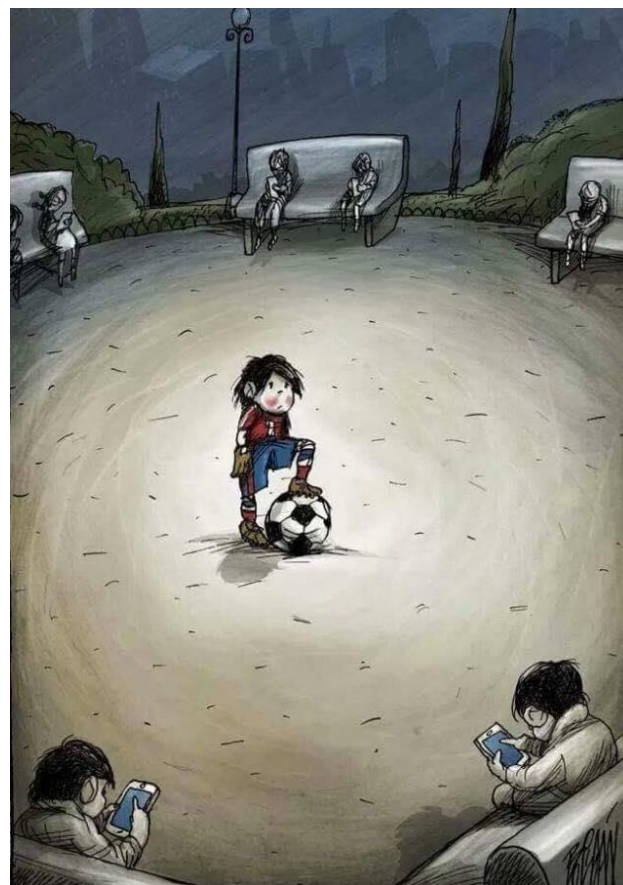

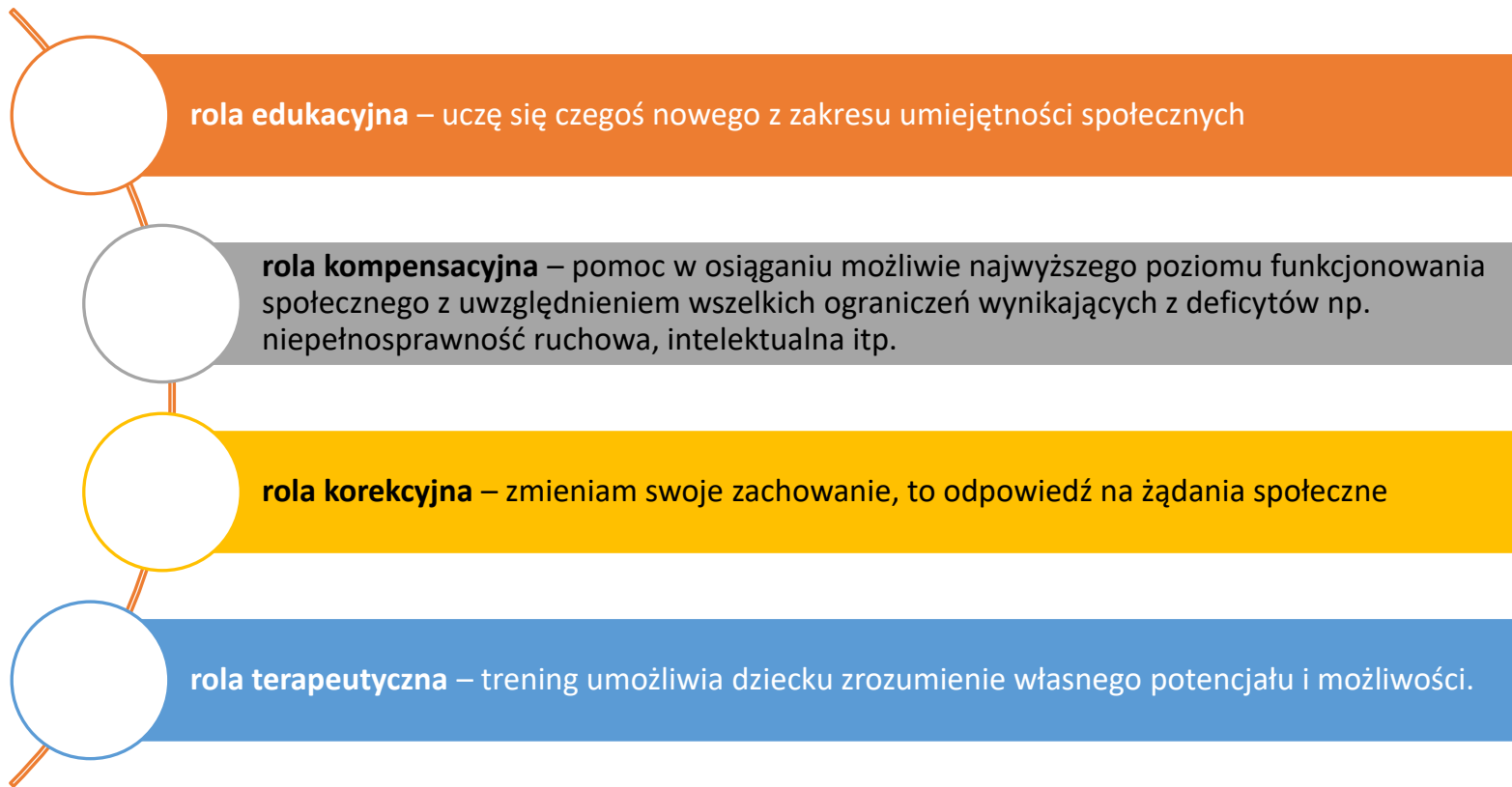
Dlaczego?

Kiedy?

Rola treningu umiejętności społecznych (M. Szczyglik)

Kompetencje społeczno-emocjonalne wg Matczak (2009)

złożone umiejętności
warunkujące efektywność
regulacji emocjonalnej i
radzenia sobie w różnego
rodzaju sytuacjach społecznych

Rodzaje kompetencji społecznych

1. Umiejętności związane z percepcją społeczną (trafne spostrzeganie innych, np. ich przeżyć lub intencji, oraz rozumienie i prawidłowa ocena sytuacji społecznych).

2. Wrażliwość społeczna, empatia i decentracja interpersonalna.

3. Znajomość reguł społecznych i umiejętność odpowiedniego zachowania się w sytuacjach społecznych

Umiejętność rozwiązywania konkretnych problemów interpersonalnych i sterowania sytuacjami społecznymi.

5. Umiejętności warunkujące radzenie sobie w sytuacjach konfliktowych i wymagających asertywności.

6. Efektywna autoprezentacja i umiejętność wpływania na innych.

7. Umiejętności komunikacyjne.

8. Umiejętności kooperacyjne.

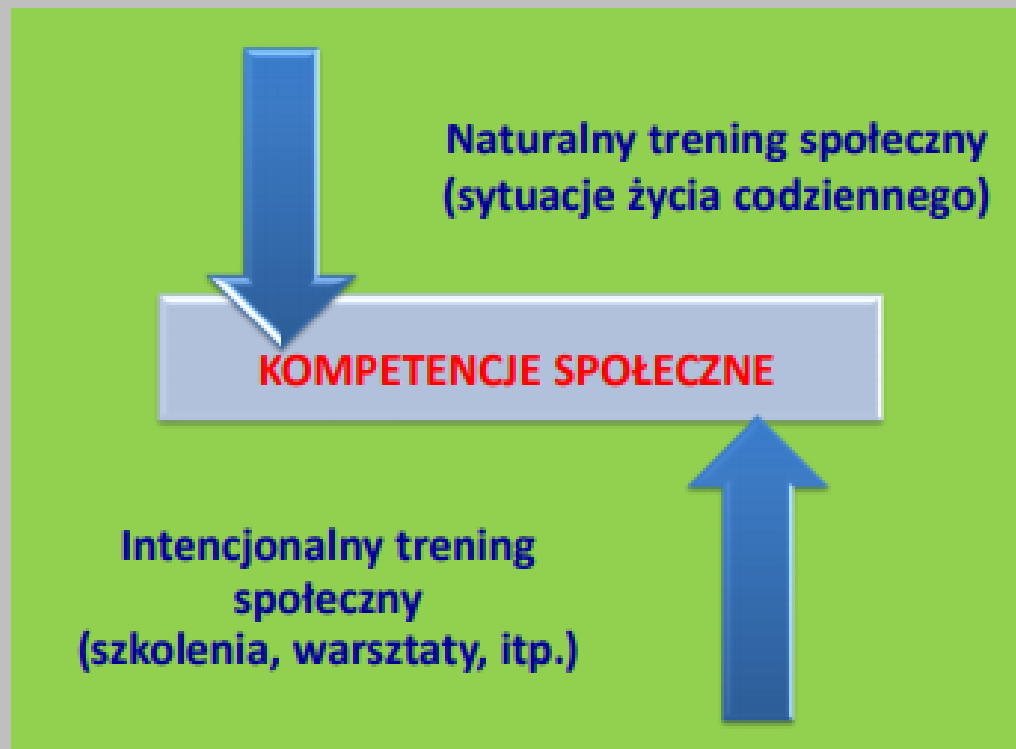

Kompetencje społeczne w podstawie programowej dotyczą rozwiania

zdolności kształtowania własnego rozwoju oraz autonomicznego i odpowiedzialnego uczestniczenia w życiu społecznym, z uwzględnieniem etycznego kontekstu własnego postępowania

Rys. 3. Uwarunkowania kompetencji społecznych

Kompetencje społeczne w szkole podstawowej – podstawa programowa Klasy IV–VIII

Kompetencje społeczne. Uczeń:

- 1) uczestniczy w sportowych rozgrywkach klasowych w roli zawodnika, stosując zasady „czystej gry”: szacunku dla rywala, respektowania przepisów gry, podporządkowania się decyzjom sędziego, potrafi właściwie zachować się w sytuacji zwycięstwa i porażki, podziękować za wspólną grę;
- 2) pełni rolę organizatora, sędziego i kibica w ramach szkolnych zawodów sportowych;
- 3) wyjaśnia zasady kulturalnego kibicowania;
- 4) wyjaśnia, jak należy zachować się w sytuacjach związanych z aktywnością taneczną;
- 5) omawia znaczenie dobrych relacji z innymi ludźmi, w tym z rodzicami oraz rówieśnikami tej samej i odmiennej płci;
- 6) identyfikuje swoje mocne strony, budując poczucie własnej wartości, planuje sposoby rozwoju oraz ma świadomość słabych stron, nad którymi należy pracować;

Kompetencje społeczne w szkole podstawowej – podstawa programowa Klasy IV–VIII

- 7) wykazuje umiejętność adekwatnej samooceny swoich możliwości psychofizycznych;
- 8) wykazuje kreatywność w poszukiwaniu rozwiązań sytuacji problemowych;
- 9) współpracuje w grupie szanując poglądy i wysiłki innych ludzi, wykazując asertywność i empatię;
- 10) motywuje innych do udziału w aktywności fizycznej, ze szczególnym uwzględnieniem osób o niższej sprawności fizycznej i specjalnych potrzebach edukacyjnych (np. osoby niepełnosprawne, osoby starsze).

Kompetencje społeczne w szkole ponadpodstawowej – podstawa programowa

- 1) wyjaśnia, na czym polega praca nad sobą dla zwiększenia wiary w siebie, poczucia własnej wartości i umiejętności podejmowania decyzji;
- 2) wyjaśnia, na czym polega konstruktywne przekazywanie i odbieranie pozytywnych i negatywnych informacji zwrotnych oraz radzenie sobie z krytyką;
- 3) pełni rolę organizatora, zawodnika, sędziego i kibica w zawodach sportowych i imprezach rekreacyjnych; podejmuje inicjatywy indywidualne i zespołowe;
- 4) wymienia i interpretuje przykłady konstruktywnego i destrukcyjnego zachowania się kibiców sportowych;
- 5) wskazuje związki między wartościami etyki olimpijskiej a życiem pozasportowym;
- 6) omawia etyczne konsekwencje stosowania środków dopingujących

